

คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติเรก ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๕ - ๓๖/๒๕๕๕

วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การตรากฎหมายขัดต่อรัฐธรรมนูญ และบทบัญญัติของกฎหมายขัดต่อรัฐธรรมนูญ

ศาลล้มละลายกลางส่งคำโต้แย้งของเจ้าหนี้ในคดีล้มละลาย (ฟื้นฟูกิจการ) ซึ่งเป็นผู้ร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

คำร้องที่หนึ่ง กรณีนายบุญหลง นรจิตต์ ผู้ร้อง ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ในคดีล้มละลายร่วมกับเจ้าหนี้อื่นในคดีเดียวกันรวม ๓๕ ราย ตามหมายเลขแดงที่ ๘๒๗/๒๕๕๓ ได้ยื่นคำร้องต่อศาลล้มละลายกลางขอให้เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๔๖ (๒) และมาตรา ๕๐/๕๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘

ข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ความว่า บริษัท ไรมอน แลนด์ จำกัด (มหาชน) ลูกหนี้ของนายบุญหลง ๑ กับพวก ได้จัดทำแผนฟื้นฟูกิจการ และขอให้ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๓ และมาตรา ๕๐/๔ ผู้ร้องยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลล้มละลายกลางว่าไม่ควรเห็นชอบด้วยแผน ๑ และได้ยื่นคำร้องโต้แย้งว่าพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๔๖ (๒) และมาตรา ๕๐/๕๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ เพราะบทบัญญัตินี้ดังกล่าวเปิดช่องให้ผู้ทำแผนเลือกปฏิบัติต่อเจ้าหนี้ตามอำเภอใจ โดยไม่สุจริต โดยไม่เป็นธรรม และศาลล้มละลายกลางหรือศาลฎีกาไม่อาจใช้ดุลยพินิจตามพฤติการณ์แห่งคดีได้ เจ้าหนี้เสียงข้างน้อยซึ่งมีมูลค่าไม่ถึงร้อยละห้าสิบเสียเปรียบ เป็นการเลือกปฏิบัติเกี่ยวกับบุคคล และฐานะทางเศรษฐกิจ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินเกินกว่าที่จำเป็น และกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิในทรัพย์สินของเจ้าหนี้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ นอกจากนี้ มาตรา ๕๐/๔๖ (๒) กำหนดให้เจ้าหนี้เกินกว่าร้อยละห้าสิบของมูลหนี้สามารถเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการได้ ซึ่งบางคดีเจ้าหนี้รายใหญ่ไม่กี่รายมีมูลหนี้มากกว่าร้อยละห้าสิบจะทำให้แผนผ่านความเห็นชอบของเจ้าหนี้ แผนที่ศาลเห็นชอบอาจเอื้อประโยชน์ต่อเจ้าหนี้รายใหญ่เพียงไม่กี่รายนั้น แม้เจ้าหนี้รายเล็ก ๆ จำนวนมากกว่าหลายร้อยรายก็ต้องยอมรับการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม

จากผู้ทำแผนถือได้ว่าศาลล้มละลายกลางได้เห็นชอบด้วยกับการเลือกปฏิบัตินั้นโดยปริยาย มาตรา ๕๐/๔๖ (๒) ควรกำหนดให้เจ้าหน้าที่เกินกว่าสามในสี่ของมูลหนี้จึงจะถือว่าเห็นชอบด้วยแผนและมาตรา ๕๐/๕๘ ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ แห่งรัฐธรรมนูญ เพราะกำหนดบังคับให้ศาลต้องเห็นชอบด้วยแผน จึงกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิในทรัพย์สินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ โดยที่ศาลล้มละลายกลางหรือศาลฎีกาไม่สามารถใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาตามพฤติการณ์แห่งคดีด้วยความเป็นธรรมได้

ลูกหนี้ในคดีล้มละลายซึ่งเป็นผู้ขอฟื้นฟูกิจการและผู้ทำแผน คัดค้านว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ ได้บัญญัติให้มีข้อยกเว้นให้รัฐมีอำนาจออกกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล และสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินได้ การพิจารณาคดีล้มละลายของศาลในกรณีบัญญัติให้ศาลยอมรับแผน ทำให้ศาลล้มละลายกลางหรือศาลฎีกาไม่อาจใช้ดุลยพินิจแก้ไขความตามเหมาะสมหรือตามพฤติการณ์แห่งคดี อันทำให้เจ้าหน้าที่ข้างน้อยได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายไม่เท่าเทียมกันตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ นั้น ผู้ทำแผนเห็นว่าไม่ได้เป็นการเลือกปฏิบัติ เพราะถ้าพิจารณาแผนแล้วไม่มีความเหมาะสมหรือไม่สมควรศาลก็สั่งไม่เห็นชอบได้ นอกจากนี้ พระราชบัญญัติล้มละลาย ฯ มาตรา ๕๐/๔๒ ตี ยังได้บัญญัติถึงสิทธิของเจ้าหน้าที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันต้องได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกัน

คำร้องที่สอง กรณีนายธนู หมั่นพรหมอินทร์ ผู้ร้องซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายที่ ๑๕ ในคดีเดียวกันกับคำร้องที่หนึ่ง โดยมีข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ความว่า ลูกหนี้ในคดีล้มละลาย (ฟื้นฟูกิจการ) ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาลล้มละลายกลาง ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ แต่งตั้งผู้ทำแผนแล้ว ผู้ร้องยื่นคำร้องและคำแถลงการณ์โต้แย้งว่า

๑. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มเติมหมวด ๓/๑ กระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) หรือแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติล้มละลายที่เป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๓๓๕ (๑) เป็นอันใช้บังคับมิได้ตามมาตรา ๖ และการโต้แย้งดังกล่าวนี้ ไม่ใช่กรณีการโต้แย้งกระบวนการตรากฎหมาย ผู้ร้องเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องได้

๒. บทบัญญัติมาตรา ๕๐/๔๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เนื่องจากเป็นผลให้เจ้าหนี้รายเดียวหรือหลายรายที่มีมูลหนี้้น้อยกว่าร้อยละห้าสิบที่ไม่ได้ลงมติยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการต้องยอมรับแผนฟื้นฟูโดยปริยาย โดยศาลล้มละลายกลาง

หรือศาลฎีกาไม่สามารถใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาแก้ไขเพื่อก่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ประชาชน และความสงบ อันเป็นการที่องค์กรของรัฐใช้อำนาจโดยไม่คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตามมาตรา ๒๖ แห่งรัฐธรรมนูญ

๓. บทบัญญัติมาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๗ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลายขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ประกอบกับมาตรา ๔๗ เนื่องจากเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ต่อเจ้าหน้าที่ข่างน้อยที่มีมูลหนี้้น้อยกว่าร้อยละห้าสิบ เพราะเหตุความแตกต่างสถานะของบุคคล ทางเศรษฐกิจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ที่มาตรา ๕๐/๕๖ (๒) กำหนดให้เจ้าหน้าที่ที่มีหนี้เกินร้อยละ ห้าสิบสามารถลงมติยอมรับแผนได้ เจ้าหน้าที่ข่างน้อยที่มีมูลหนี้้นต่ำกว่าร้อยละห้าสิบอาจได้รับการเลือก ปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมจากผู้ทำแผนทำให้เจ้าหน้าที่นั้นนั้นไม่ได้รับความคุ้มครองจากกระบวนการพิจารณาของ ศาลล้มละลายกลางและศาลฎีกาอย่างเป็นธรรม

๔. บทบัญญัติมาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๗ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลายขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๔๗ เนื่องจากเป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินเกิน กว่าที่จำเป็น กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิในทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ ทำให้เจ้าหน้าที่ได้รับการปฏิบัติ ในฐานะผู้ถูกกระทำหรือเป็นเพียงวัตถุแห่งหนี้

๕. บทบัญญัติมาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๗ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลายขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ เนื่องจากมาตรา ๕๐/๕๗ กำหนดบังคับให้ศาลต้องเห็นชอบ ด้วยแผน เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของผู้ร้องเกินกว่าที่จำเป็น หรือกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิในทรัพย์สิน ผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางและศาลฎีกา ไม่สามารถปฏิบัติตามคำถวายสัตย์ปฏิญาณได้

โดยที่คำร้องทั้งสอง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยเป็นอย่างเดียวกันและบางประเด็นซ้ำกัน ศาลรัฐธรรมนูญจึงให้รวมพิจารณาเข้าด้วยกัน

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคำร้องทั้งสอง หรือไม่ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ และยังมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น.....” มาตรา ๖ บัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีตามคำร้องทั้งสองซึ่งเจ้าหน้าที่ได้แย้งว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นการขอให้วินิจฉัยว่า กฎหมายขัดต่อรัฐธรรมนูญ จึงเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยประเด็นนี้ได้ ส่วนคำร้องที่สองที่ขอให้พิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่เพิ่มเติมหมวด ๓/๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๓๓๕ (๑) หรือไม่ นั้น รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓๕ (๑) ที่บัญญัติว่า “มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๕ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ หรือที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ แต่เมื่อมีการตรากฎหมายในเรื่องดังกล่าวขึ้นใหม่ หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว การดำเนินการนั้นต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๕ ทั้งนี้ ให้นำไปใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายด้วย โดยอนุโลม” พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๓๓๕ (๑) เป็นบทเฉพาะกาลที่เป็นข้อยกเว้นของการนำมาตรา ๒๕ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ และเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ หรือก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

การตรากฎหมายเป็นกระบวนการทางนิติบัญญัติ ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๒ (๑) บัญญัติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาที่เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติใดมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภาหรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี เพื่อส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย การที่ผู้ร้องโต้แย้งนั้น เป็นการโต้แย้งกระบวนการตราไม่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ มิได้ให้สิทธิผู้ร้องที่จะโต้แย้งได้ ดังนั้น ที่ขอให้พิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเพิ่มความหมวด ๓/๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๓๓๕ (๑) หรือไม่นั้น เห็นว่าศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยให้ไม่ได้ จึงให้ยกคำร้องในประเด็นนี้

คงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๒๕๒ หรือไม่

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติล้มละลาย มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่

พระราชบัญญัติล้มละลาย ๗ มาตรา ๕๐/๕๖ บัญญัติว่า “มติยอมรับแผนต้องเป็นมติพิเศษของ (๑) ที่ประชุมเจ้าหนี้แต่ละกลุ่มทุกกลุ่ม หรือ (๒) ที่ประชุมเจ้าหนี้อย่างน้อยหนึ่งกลุ่มซึ่งมิใช่กลุ่มเจ้าหนี้ตามมาตรา ๕๐/๕๖ ทวิ และเมื่อนับรวมจำนวนหนี้ของเจ้าหนี้ที่ยอมรับแผนในที่ประชุมเจ้าหนี้ทุกกลุ่มแล้ว มีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบแห่งจำนวนหนี้ของเจ้าหนี้ซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหนี้และได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น” และมาตรา ๕๐/๕๘ บัญญัติว่า “ให้ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน เมื่อศาลพิจารณาแล้ว เห็นว่า (๑) แผนมีรายการครบถ้วนตามมาตรา ๕๐/๕๒ (๒) ข้อเสนอในการชำระหนี้ไม่ขัดต่อมาตรา ๕๐/๕๒ ตริ และในกรณีที่มติยอมรับแผนเป็นมติตามมาตรา ๕๐/๕๖ (๒) ข้อเสนอในการชำระหนี้ตามแผนนั้นจะต้องเป็นไปตามลำดับที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าด้วยการแบ่งทรัพย์สินในคดีล้มละลาย เว้นแต่เจ้าหนี้นั้นจะให้ความยินยอมและ (๓) เมื่อการดำเนินการตามแผนสำเร็จจะทำให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ไม่น้อยกว่ากรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย ในกรณีที่แผนมีรายการไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๕๐/๕๒ ให้ศาลสอบถามผู้ทำแผนถ้าศาลเห็นว่ารายการในแผนที่ขาดไปนั้น ไม่ใช่สาระสำคัญในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ให้ถือว่า แผนมีรายการครบถ้วนตามมาตรา ๕๐/๕๒ ถ้าศาลมีคำสั่งไม่เห็นชอบด้วยแผน ให้ศาลนัดพิจารณาว่าสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลาย หรือไม่ ในกรณีเช่นนี้ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๕๐/๕๘ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ บัญญัติว่า “การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้”

พิจารณาแล้ว พระราชบัญญัติล้มละลาย ๗ บัญญัติให้เจ้าหนี้ที่มีมูลหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบที่ไม่ได้ลงมติยอมรับแผนต้องยอมรับแผนนั้น ยังไม่ทำให้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือสิทธิของเจ้าหนี้ดังกล่าวต้องเสียไป เพราะศาลต้องพิจารณาแผนว่า กรณีเป็นไปตามมาตรา ๕๐/๕๘ หรือไม่ และการดำเนินการตามแผนสำเร็จจะทำให้เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับชำระหนี้ไม่น้อยกว่ากรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายตามมาตรา ๕๐/๕๘ นั้น เห็นได้ว่าบทบัญญัติดังกล่าวไม่ใช่บทบังคับแต่เป็นการให้ศาลใช้ดุลยพินิจได้มิใช่ว่าเมื่อเจ้าหนี้ซึ่งมีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบลงมติเห็นชอบด้วยแผนแล้ว ศาลจะต้องมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนตามมติของเจ้าหนี้เสมอไป และมาตรา ๕๐/๕๘ วรรคสาม บัญญัติด้วยว่าถ้าศาลมีคำสั่งไม่เห็นชอบด้วยแผนให้ศาลนัดพิจารณาว่าสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลาย หรือไม่ ซึ่งเป็นดุลยพินิจของศาล

ดังนั้น การที่เจ้าหน้าที่ซึ่งมีจำนวนหนีน้อยกว่าร้อยละห้าสิบต้องยอมรับแผนตามมติของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีจำนวนหนีน้อยกว่าร้อยละห้าสิบ และการที่บัญญัติให้ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนเมื่อมีกรณีตามมาตรา ๕๐/๕๘ จึงมิได้กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ พระราชบัญญัติล้มละลาย ๗ มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติล้มละลาย ๗ มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

พระราชบัญญัติล้มละลาย ๗ ที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นก็เพื่อต้องการแก้ไขปัญหาการดำเนินธุรกิจ จึงแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการลงมติรับแผนฟื้นฟูกิจการ มาตรา ๕๐/๕๘ บัญญัติให้อำนาจศาลที่จะมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนหรือไม่เห็นชอบด้วยแผนก็ได้ ศาลใช้ดุลยพินิจตามพฤติการณ์แห่งคดีได้ และหากเจ้าหน้าที่จัดอยู่ในกลุ่มเดียวกันก็ต้องได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกันอยู่แล้วตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๐/๕๒ ตรี บทบัญญัติ มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ จึงมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ เป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินที่อยู่ในขอบเขตของรัฐธรรมนูญ และไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิในทรัพย์สินทั้งเจ้าหน้าที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันต่างก็ได้รับการปฏิบัติอย่างทัดเทียมกัน จึงไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หลักการของการฟื้นฟูกิจการนั้น เป็นการให้ออกาสลูกหนี้ที่จะพ้นจากการต้องคำพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย เป็นหลักประกันอย่างหนึ่งที่ทำให้เจ้าหน้าที่มีโอกาสที่จะได้รับชำระหนี้ไม่น้อยกว่ากรณีที่ถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย ดังนั้น พระราชบัญญัติล้มละลาย ๗ มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘

ประเด็นที่สาม พระราชบัญญัติล้มละลาย ๗ มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ บัญญัติว่า ก่อนเข้ารับหน้าที่ ผู้พิพากษาและตุลาการต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์เสียก่อนจึงจะปฏิบัติหน้าที่ได้ สำหรับคำถวายสัตย์ก็เป็นการกล่าวถวายเพื่อยึดมั่นเป็นแนวทางปฏิบัติ โดยเฉพาะต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย เมื่อพระราชบัญญัติล้มละลาย ๗ มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ ได้บัญญัติเป็นกฎหมายแล้วผู้พิพากษาหรือตุลาการก็ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย จึงมิใช่กฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวแล้วจึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๒๕๒

สำหรับประเด็นที่ขอให้วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย ฯ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ นั้น ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้ไม่ได้ให้ยกคำร้อง ในประเด็นนี้

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ